

Predlog za izmjenu zaključaka Vlade Crne Gore broj 04-6983/2 od 29. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 29. decembra 2021. godine utvrdila Osnovu za vođenje pregovora i zaključivanje Protokola o izmjenama i dopunama Sporazuma o slobodnoj trgovini između Vlade Crne Gore i Vlade Ukrajine kojom se zamjenjuje Aneks II Sporazuma o slobodnoj trgovini pravila porijekla i metode administrativne saradnje. Nakon utvrđivanja pomenute Osnove i određivanja delegacije Crne Gore, za vođenje pregovora, Crna Gora je ukrajinskoj strani dostavila set pregovaračkih dokumenata¹ (kao osnov korišćen je predloženi EU model DG TAXUD-a, a koji je prilagođen aktuelnom Sporazumu).

Cilj izmjene Sporazuma o slobodnoj trgovini sa Ukrajinom (FTA) su pravila porijekla i metode administrativne saradnje. Naime, imajući u vidu da sporazumne strane, pravila porijekla nijesu vezale za PEM Konvenciju, pregovori imaju za cilj da se FTA veže za pomenutu Konvenciju². Ovo posebno imajući u vidu da je PEM Konvencija međunarodni sporazum koji propisuje jedinstvena tj. harmonizovana pravila o preferencijalnom porijeklu robe. Primjenjuje se na teritoriji zemalja: EU, EFTA zemalja, potpisnica Barselona procesa³, zemalja učesnica u procesu stabilizacije i pridruživanja EU⁴, Kraljevini Danskoj u ime Farskih ostrva. S tim u vezi, postojeća bilateralna kumulacija porijekla (koja se odnosi samo na FTA sa Ukrajinom) bi bila zamijenjena dijagonalnom kumulacijom (vezivanjem FTA za PEM Konvenciju)⁵. Takođe, pored uspostavljanja i vezivanje Sporazuma sa PEM Konvencijom, potrebno je imati u vidu i modernizaciju i dalje pojednostavljenje pravila o preferencijalnom porijeklu sadržanih u izmjenama (tranzisionim pravilima) PEM Konvencije.

Pregovaračka pozicija zasniva se na ekonomskim interesima koji proizilaze iz benefita PEM pravila porijekla (harmonizovanih pravila o preferencijalnom porijeklu robe) i strateškoj opredijeljenosti Crne Gore ka EU integracijama.

¹ 1. Nacrt protokola o izmjenama i dopunama Sporazuma o slobodnoj trgovini između Vlade Crne Gore i Vlade Ukrajine kojim se zamjenjuje Aneks II Sporazuma o slobodnoj trgovini pravila porijekla i metode administrativne saradnje i 2. Nacrt aneksa II pravila porijekla i metode administrativne saradnje.

² U kontekstu pregovora sa Ukrajinom, značajno je napomenuti da su svi aktuelni FTA, osim u slučaju Ukrajine i Ruske Federacije, već vezani za PEM Konvenciju (Ruska Federacija nije potpisnica PEM Konvencije, dok je za Ukrajinu Konvencija stupila na snagu nakon potpisivanja FTA).

³ Narodna Demokratska Republika Alžir, Arapska Republika Egipat, Država Izrael, Hašemitska Kraljevina Jordan, Republika Liban, Kraljevina Maroko, Arapska Republika Sirija, Republika Tunis, PLO u korist Palestinskih vlasti Zapadne Obale i Pojasa Gaze, Republika Turska.

⁴ Crna Gora, Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Republika Srbija, Kosovo, Republika Moldavija, Gruzija i Ukrajina.

⁵ Vezivanjem za PEM Konvenciju, benefiti aktuelnog Sporazuma sa Ukrajinom bi bili veći jer bi privredni subjekti pored bilateralnog poslovanja, mogli da uključe i privredne subjekte iz zemalja sa kojima Crna Gora ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini (FTA) uz uslov da su vezani za PEM. Naime, treba imati u vidu da PEM Konvencija propisuje uslove koje roba mora zadovoljiti da bi ista mogla da koristi preferencijalni tretman prilikom izvoza u zemlje sa kojima Crna Gora ima potpisane FTA što u praksi znači da se propisuju uslovi koji moraju biti ispunjeni da bi proizvod bio kvalifikovan kao crnogorski kako bi imao povoljniji carinski tretman.

Vezano za pomenutu Osnovu, a u skladu sa zaključcima broj 04-6983/2 od 29. decembra 2021. godine, tačkom „4. Za članove delegacije Crne Gore, za vođenje pregovora, određeni su:

- Jelena Janković Kostić - šefica delegacije, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
- Ana Vulić - zamjenica šefice delegacije, Uprava prihoda i carina;
- Aida Salagić Ceković - članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
- Nebojša Radonjić - član Ministarstvo ekonomskog razvoja;
- Irena Popović - članica, Uprava prihoda i carina;
- Ljiljana Čampara - članica, Ministarstvo vanjskih poslova;
- Milica Vuković - članica, Ministarstvo vanjskih poslova i
- Jelena Velimirović - članica, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja.“

U cilju nastavka pregovora, a imajući u vidu da je došlo do kadrovske izmjene potrebno je ponovo odrediti članove crnogorske delegacije. U skladu sa pomenutim, predlažemo da se „U zaključcima Vlade Crne Gore, broj 04-6983/2 od 29. decembra 2021. godine, tačka 4 mijenja i glasi.

Za članove delegacije Crne Gore, za vođenje pregovora, određeni su:

- Jovana Krunic - šefica delegacije, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma;
- Ana Vulić - zamjenica šefice delegacije, Uprava prihoda i carina;
- Aida Salagić Ceković - članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma;
- Vuk Rakočević - član, Ministarstvo vanjskih poslova;
- Milica Vuković - članica, Ministarstvo vanjskih poslova;
- Jelena Velimirović - članica, Ministarstvo finansija.“